

Nr 70.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 29 april 1913.

” ” ” i Andra kammaren den 30 april 1913.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 26 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

(Bankoutsrottets utlåtande nr 30.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten proposition, nr 93, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till lag angående ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 26 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

Förslag

till

lag angående ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 26 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

6 §.

Riksbanken äger att utgiva sedlar till det belopp, som motsvaras av dubbla summan av riksbankens metalliska kassa, så beräknad, som i 8 § sägs, samt därutöver till ett belopp av etthundratjugufem miljoner kronor.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 26 häft. (Nr 70)–72.)

7 §.

Riksbankens utelöpande sedlar skola till den del de överstiga bankens metalliska kassa motsvaras av följande tillgångar sammanräknade:

- a) lätt säljbara utländska statspapper;
- b) statens, allmänna hypoteksbankens och konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer ävensom andra inhemska obligationer, som noteras å utländsk börs;
- c) på utrikes ort nedsatt eller under transport därifrån varande, mot sjöfara försäkrat guldmynt eller omyntat guld;
- d) silvermynt enligt lagen om rikets mynt;
- e) växlar, betalbara inom eller utom riket;
- f) hos bank eller bankir på utrikes ort i räkning innestående, inom sex månader till betalning förfallna medel, efter avdrag av riksbankens skuld i dylik räkning.

8 §.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall beräknas allt riksbanken tillhörigt och inom landet befintligt svenskt och utländskt guldmynt samt omyntat guld. Metalliska kassan må ej bibehållas vid lägre belopp än sjuttiofem miljoner kronor.

26 §.

Av riksbankens — — — — — ånyo vidtaga.

Riksbanken skall innehava minst ett belopp, som motsvarar reservfonden, i följande tillgångar:

- a) lätt säljbara utländska statspapper;
 - b) växlar betalbara utom riket;
 - c) hos bank eller bankir på utrikes ort i räkning innestående, inom sex månader till betalning förfallna medel, efter avdrag av riksbankens skuld i dylik räkning;
- åliggande det fullmäktige att, i händelse dessa tillgångar någon gång nedgå så att de tillsammans ej motsvara reservfonden, så fort sig göra låter, ånyo uppbringa dem till ett mot reservfonden svarande belopp.

Såsom av statsrådsprotokollet inhämtas, är den kungl. propositionen föranledd av en utav fullmäktige i riksbanken hos Eders Kungl. Maj:t gjord framställning i ämnet.

Vad först angår förslaget om ändrade bestämmelser rörande den på guldkassan vilande sedelutgivningen (6 §), anser Riksdagen det samma vara grundat på goda skäl och har därför icke något att erinra mot bifall till framställningen i denna del.

Vidkommande de föreslagna bestämmelserna rörande den supplementära sedeltäckningen (7 §), har Riksdagen icke i allo kunnat ansluta sig till det framlagda förslaget.

Bland de tillgångar, som skola utgöra supplementär betäckning, upptager paragrafen i mom. a) lätt säljbara utländska statspapper samt i mom. b) statens och vissa andra inhemska obligationer. Riksdagen har ansett sig böra besluta den förändring i avfattningen av ifrågasvarande moment, att ur det förra ordet »utländska» uteslutes, varigenom detta moment kommer att omfatta statspapper, såväl inhemska som utländska. Vid sådant förhållande torde ur nästföljande moment ordet »statens» kunna utgå såsom obehöfligt.

Enligt förslaget skulle vidare silvermynt enligt lagen om rikets mynt få inräknas i den supplementära sedeltäckningen. I detta avseende hava fullmäktige i riksbanken anfört, att, då riksbanken enligt § 18 i lagen om rikets mynt vore berättigad att i den eller de statens kassor, som Konungen bestämmer, vid anfordran erhålla svenskt skiljemynt utväxlat mot guldmynt eller riksbankens sedlar, ifrågasvarande silvermynt kunde sägas representera en riksbankens fordran på statsverket.

Före antagandet av 1897 års lag gällde, att såsom metallisk kassa skulle beräknas icke blott guldmynt och omyntat guld utan ock i Sverige, Norge och Danmark jämlikt 1873 års myntkonvention präglat silvermynt, icke överstigande en femtedel av metalliska kassan i dess helhet. Bestämmelsen om silvermynts inräknande i den metalliska kassan upphävdes i sammanhang med antagandet av ny lag för Sveriges riksbank, och anfördes i vederbörande statsrådsprotokoll till stöd härför, att, då riksbanken vore pliktig att med guld inlösa sina sedlar, det syntes mindre egentligt att bland den metalliska kassan inräkna silvermynt, vars metallvärde icke uppginge till hälften av dess prägelvärde. Ur principiell synpunkt ansågs icke heller silvermyntet väl försvara sin plats bland de tillgångar, som skulle utgöra den supplementära sedeltäckningen, och då det syntes departementschefen angeläget, att grunderna för riksbankens sedelutgivningsrätt fastställdes så, att de icke lämnade rum för anmärkning, ansåg departementschefen riktigast att taga steget fullt ut genom att från de valutor, som finge utgöra underlag för sedlarna, alldeles utesluta silvermyntet, helst någon avsevärd

olägenhet för riksbanken icke syntes därigenom uppstå. Riksdagen ansluter sig för sin del helt till den av departementschefen i omförmälda statsrådsprotokoll sålunda uttalade uppfattningen och har därför funnit sig böra besluta, att den ifrågavarande bestämmelsen utgår ur paragrafen.

Mot propositionen i övriga delar har Riksdagen icke haft något att erinra och finner sig fördenskull böra bifalla densamma.

Åberopande vad sålunda anförts får Riksdagen meddela, att Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, dock att 7 § erhållit följande förändrade lydelse:

Riksbankens utelöpande sedlar skola till den del de överstiga bankens metalliska kassa motsvaras av följande tillgångar sammanräknade:

- a) lätt säljbara statspapper;
- b) allmänna hypoteksbankens och konungariket Sveriges stads-hypotekskassas obligationer ävensom andra inbemska obligationer, som noteras å utländsk börs;
- c) på utrikes ort nedsatt eller under transport därifrån varande, mot sjöfara försäkrat guldmynt eller omyntat guld;
- d) växlar, betalbara inom eller utom riket;
- e) hos bank eller bankir på utrikes ort i räkning innestående, inom sex månader till betalning förfallna medel, efter avdrag av riksbankens skuld i dylik räkning.

Stockholm den 30 april 1913.

Med undersåtlig vördnad.
